

נאום ח"כ איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת

הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון מס' 5), התשע"ו-2016

ישיבת מליאת הכנסת מיום 3 באוגוסט 2016

גברתי היושבת-ראש, רשמות פרלמנטריות, אדוני השר, חברותי וחברי חברי הכנסת, אתם יכולים להתרווח, קחו את הזמן שלכם, אני מתחיל. אני אעשה את מה שעשיתם לי שבועיים.

אני מתכבד להציג בפניכם את הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון מס' 5), התשע"ו-2016, לקריאה שנייה ולקריאה שלישית.

הצעת החוק הזאת היא מיזוג של הצעת חוק ממשלתית והצעת חוק שיזם חבר הכנסת נחמן שי. בהצעת החוק המונחת בפניכם – מוצעת דחייה נוספת של מועד תחילת שידורי תאגיד השידור הישראלי, כך שבמקום שיום התחילה, היום שבו יתחיל תאגיד השידור הישראלי את שידוריו, יהיה ביום 30 בספטמבר 2016, הוא יידחה ל-30 באפריל 2017. אזכיר לכולם כי זוהי דחייה חמישית של יום התחילה, ואני לא רק מקווה, אלא תובע, שזו תהיה גם הדחייה האחרונה. הדחיות החוזרות ונשנות של תאריך התחילה יוצרות חוסר ודאות לגבי מועד תחילת שידוריו של תאגיד השידור, ומיותר כמובן להזכיר עד כמה חוסר ודאות שכזה קשה הן לעובדים הקיימים ברשות השידור ועד כמה הוא עלול להקשות בגיוס עובדים לתאגיד החדש. לא ברור כיצד אפשר לצפות מאנשי מקצוע לעזוב את מקום עבודתם ולהצטרף לתאגיד כאשר אין ודאות מתי הוא יוקם.

אשר לדחייה הנוכחית, פורסם תחילה כי בהתאם להסכמות בין ראש הממשלה ובין יושב-ראש ההסתדרות, אבי ניסנקורן, יום התחילה יהיה 1 בינואר 2018. מייד עם היוודע הדבר, כינסתי את ועדת הכלכלה לדיון דחוף שבסופו יצאה הבהרה חד-משמעית כי מועד זה אינו מקובל על רוב חברי הכנסת, וכי לא ניתן יד לדחייה כה ארוכה, שאין לה הצדקה. בסופו של דבר, בהצעת החוק הממשלתית הוצע שיום התחילה יהיה 30 באפריל 2017, נוסף על מנגנון המאפשר את הקדמת המועד ליום 1 בינואר 2017, באחד משני מסלולים: האחד, אם המועצה הודיעה לשר התקשורת ולשר האוצר, בהודעה מנומקת בכתב, כי התאגיד ערוך להתחיל בשידורים במועד הקודם ליום התחילה, אך, כאמור, לא לפני 1 בינואר 2017, והיא מתייחסת בהודעה גם ליכולתו של התאגיד להיערך מבחינה טכנית והנדסית לקיים את השידורים, ולקיומו של לוח שידורים. במקרה זה יהיו השרים רשאים להקדים, בצו, בתוך 14 ימים מיום הודעת המועצה, את יום התחילה למועד שעליו הודיעה המועצה.

במהלך הדיונים בוועדה, וכדי לאפשר לעובדים לקבל הודעה מוקדמת של 30 ימים לפחות על מועד הפסקת עבודתם, הוספנו הוראה שלפיה על המועצה לתת את הודעתה 45 ימים לפחות לפני יום התחילה הנקוב בה, לפרסמה באתר האינטרנט של התאגיד ולמסור העתק ממנה למפרק ולוועדת הכלכלה.

השני – הסמכה לשר התקשורת ולשר האוצר, לאחר התייעצות עם המועצה, להקדים בצו את יום התחילה למועד שלא יקדם ליום 1 בינואר 2017, זאת אף אם המועצה לא מסרה הודעה כאמור. גם כאן החלטנו בוועדה להוסיף הוראה, ולפיה הצו יפורסם 35 ימים לפחות לפני יום התחילה הנקוב בו.

כאמור, שני מסלולים אלה מאפשרים הקדמה של מועד התחילה. אני מקווה ומשוכנע שלמרות שבהתאם לנוסח ניתנה לשרים סמכות להפעיל שיקול דעת אם להקדים את יום התחילה, החלטתם המשותפת תונחה משיקולים ענייניים בלבד.

עניין משמעותי נוסף הכלול בהצעת החוק הוא חובתו של תאגיד השידור הישראלי לשדר מירושלים. סעיף 5 לחוק המקורי קובע כי עיקר שידוריו של התאגיד ישודרו מירושלים. סליחה – בהצעת החוק הוצע

להתיר לתאגיד לשדר לא בירושלים עד יום 1 ביוני 2018. כידוע לכם, סביב נושא ירושלים התנהלו ויכוחים ודיונים נוקבים, הן בוועדה והן מחוץ לוועדה. אני לא מתכוון לפרט את כל השלבים והנפתולים שעברנו בנושא זה, אך אני שמח שלאחר שניהלנו משא-ומתן עיקש עם ראשי התאגיד, האוצר ומשרד התקשורת, כל המעורבים התגייסו למצוא פתרונות לקשיים האובייקטיביים שהתעוררו בעניין זה. הושגה פשרה, ולפיה מיום 1 בינואר 2017 יתקיימו ישיבות הנהלת תאגיד השידור והמועצה בירושלים, ומהדורות החדשות של "קול ישראל" ישודרו מירושלים. מ-1 ביולי 2017 לפחות מחצית מעובדי התאגיד יעבדו בירושלים, ומחודש יוני 2018 יחולו הוראות סעיף 5 לחוק, הקובע כי "עיקר שידוריו של תאגיד השידור הישראלי ישודרו מירושלים", ככתבם, ללא פרשנויות או התחמקויות. לשם הבטחת ביצוען של הוראות אלה, אף הוספו להצעת החוק הוראות בדבר עיכוב תקציבים לתאגיד אם לא יעמוד בשלבי המעבר לירושלים, היכולים להגיע עד ל-10 מיליון שקלים חדשים בעד כל חודש של אי-קיום אותן הוראות.

נושא נוסף שנכלל בהצעת החוק הוא פינוי מתחם רשות השידור ברוממה. בהצעת החוק המקורית נכלל סעיף ובו הוראה לעניין פינוי מתחם רשות השידור בשרונה. לאחר דין ודברים, הוראה זו הוסרה מהנוסח, אולם במהלך הדיונים בוועדה ביקשה הממשלה להוסיף הוראה לעניין פינוי מתחם רשות השידור ברוממה, כך שעד יום 30 באפריל 2017 המתחם יפונה. על-אף שמלכתחילה סברתי שאין מקום לכלול הוראה זו בהצעת החוק, גם כאן, לאחר דין ודברים עם השר ליצמן שדרש בוועדת השרים כי הוראה זו תיכלל בתיקון; ולאחר שנציגי רשות השידור הודיעו לוועדה כי לא יוכלו בשום פנים ואופן גם להמשיך בשידורים עד יום התחילה וגם לפנות את המתחם באותו היום; ולאחר שהובהר שגם לאחר הפסקת השידורים ממתחם זה יש לעשות פעולות שונות לפינוי כל הציוד, ובכלל זה את ארכיון רשות השידור והאנטנות, החליטה הוועדה, בהסכמתו של השר ליצמן – ואני מברך אותו על הגמישות שגילה – כי מתחם רשות השידור ברוממה יפונה בתוך שישה חודשים מיום התחילה. בשל עומס הדיונים היום אינני נכנס ליתר פרטי ההצעה המונחת כאן לפניכם.

אני מוכרח לומר בכנות, התחייבתי לממשלה לדאוג לכך שוועדת הכלכלה בראשותי תאשר את הצעת החוק בנוסח שהממשלה הציעה, או בשינויים שהממשלה תסכים להם. בהתאם לכך, כל תיקון שנעשה בוועדה תואם עם נציגיה. אילו יכולתי, הייתי פועל לשילוב תיקונים נוספים, בעיקר בנושא עובדי רשות השידור, ששוב ושוב נחמץ לבנו למחיר הגבוה שרבים מהם נאלצים לשלם כדי לאפשר את הקמת התאגיד ופעילותו במתכונת החדשה. אך הדבר היה בלתי אפשרי, שכן אני נוהג לכבד הסכמים.

לפיכך, הודעתי בוועדה כי אני מקים צוות של שלושה אנשים, שחבריו יהיו: יושב-ראש ההסתדרות, הממונה על השכר ואנוכי. אני מודיע שאני מתכנן ללוות באופן אישי את ההתנהלות ביחס לעובדי רשות השידור ולוודא שזכויותיהם נשמרות. אני לא אפקיר את העובדים. אני שב ומבקש גם מעל במה זו מכל נציגי הממשלה והתאגיד לנהוג בעובדים ברגישות גבוהה, לאפשר להם למצות את זכויותיהם ולמצוא פתרון נאות לכל אחת ואחד מהם. די בחוסר הוודאות שהם חיים אתה זה זמן רב.

בנוסף, בתום הדיון בוועדה התייחסתי גם לנושא הארכיון של רשות השידור. ארכיון זה הוא אחד מאבני היסוד של התרבות במדינת ישראל, ושימורו הוא בנפשנו. מעת חקיקת חוק השידור הציבורי ועד היום אני מלווה גם נושא זה באופן אישי, יחד עם היועצת המשפטית לוועדה הגברת אתי בנדלר. יש כאן אחריות גדולה, ואני מקווה שהעברת הארכיון והליך הדיגיטציה שלו ייעשו באחריות מרבית ובפרק ומן קצר ככל האפשר.

לסיום, אני מבקש להודות לחברי הוועדה, וליתר חברי הכנסת מהקואליציה ומהאופוזיציה שלקחו חלק בדיונים ואפשרו להגיע להסכמות.

להצעת החוק הזו הוגשו הסתייגויות ובקשות רשות דיבור. אני מבקש מהכנסת לדחות את ההסתייגויות ולאשר את הצעת החוק בקריאות השנייה והשלישית בנוסח שאישרה הוועדה. תודה.

**

אני רוצה קודם כול לומר שזה היה מבצע לולייני, שכבר שנים לא נראו כמותו, שאני מהאופוזיציה רוצה להעביר חוק נגד חברים בקואליציה, כשאת החוק הציע ראש הממשלה. זאת אומרת, עוד לא היה מצב כזה. באמת, זה הצריך לוליינות שעוד לא נראתה כדוגמתה.

זה מסי? זה צריך להיות שילוב גם של ניימאר, גם סוארס וגם מסי כדי לעשות את זה. ואני ברשותכם רוצה להודות קודם כול לחברי בוועדה, לנחמן ולמיקי רוזנטל, שבאמת היו שותפים מלאים, ותודה לכם, למרות שאתם לא חברים מן המניין.

אני רוצה להודות ליועצת המשפטית, המשנה ליועץ המשפטי אתי בנדלר, שכמו תמיד, את מדהימה. ללא העזרה שלך וללא הרעיונות והיכולות שלך לסייע לצדי, אני לא יודע איך היינו יוצאים מזה, וכמובן ליד ימינך בעניין הזה, לאביטל סומפולינסקי ולמרב תורג'מן. באמת תודה, תודה, תודה, מעומק הלב, וכמובן ללאה ורון, אשת הברזל, לצדי, בצד שמאל, שמחזיקה את כולנו קצר – גם אותי.

אני רוצה להודות ללאה ורון, לדוקטור עידית חנוכה, לדקלה טקו, ליפעת לוי ישראל, לכוכי שבתאי ולדובר, ליאור רותם. תודה, תודה. אני באמת מתפלל שבעזרת השם, ואני אומר את זה באמת: שהחיינו וקיימנו שהתאגיד ייצא ב-1 בינואר 2017 לדרך, וכולנו נהיה שותפים לעשייה גדולה. אמן. תודה.